

[Pradžia](#) > ... > [Nagrinėjimas Teisme](#) > [Vaizdo Konferencijos](#) > [Įrodymų Rinkimas Rengiant Vaizdo Konferencijas](#)
> Slovakia

Įrodymų rinkimas rengiant vaizdo konferencijas

Turinį pateikė

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Slovakija

1 Ar įrodymus galima rinkti rengiant vaizdo konferencijas – dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui arba tos valstybės narės teismui rinkti juos tiesiogiai? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Nors Slovakijos teisėje nėra konkrečių taisyklių, pagal kurias įrodymus būtų galima rinkti dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, nėra ir tai draudžiančių nuostatų. Pagal proceso teisės normas teismas renka įrodymus teismo posėdyje, taip pat, jei tai praktiškai įmanoma, ne teismo posėdyje (Civilinio proceso kodekso (slovak. *Občianský súdny poriadok*) 188 straipsnis). Gavęs šalių sutikimą, teismas gali surengti bylos nagrinėjimą per vaizdo konferenciją arba naudodamas kitą ryšių technologiją. (Civilinio proceso kodekso 175 straipsnis). Iš esmės šalis turi teisę dalyvauti renkant įrodymus.

Įrodymų rinkimui per vaizdo konferenciją speciali tvarka nenustatyta (išskyrus tai, kas nurodyta pirmiau). Todėl taikomas tik įrodymų rinkimo potvarkis (slovak. *Nariadenie o výkone dôkazu*), Civilinio proceso kodeksas ir Teismų administracinės ir kanceliarijos taisyklės (*Spravovací a kancelársky poriadok pre súdy*) (2015 m. – 2005 m. lapkričio 11 d. Slovakijos teisingumo ministro dekretas Nr. 543 dėl apylinkių teismų (slovak. *okresné súdy*), apygardų teismų (slovak. *krajské súdy*), specializuotųjų teismų (slovak. *Špeciálny súd*) ir karo teismų (slovak. *vojenské súdy*) administracinių ir kanceliarijos taisyklių).

Visi kiti klausimai turi būti sprendžiami atitinkamų teismų tarpusavio susitarimu, padedant Europos teisminiam tinklui (ETT).

2 Ar yra kokių nors apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti vaizdo konferencijos būdu, pavyzdžiui, ar taip apklausiami tik liudytojai, ar gali būti apklausiami ir kiti asmenys, pavyzdžiui, ekspertai ar šalys?

Slovakijos teisėje netaikomi jokie apribojimai dėl to, koks asmuo gali būti apklausiamas per vaizdo konferenciją. Remiantis Civilinio proceso kodekso 187 straipsniu, įrodymais gali būti laikoma bet kas, kas padeda tinkamai išsiaiškinti bylos aplinkybes ir buvo gauta teisėtu būdu. Visų pirma gali būti apklausiamos šalys, liudytojai ir ekspertai.

Pagal Civilinio proceso kodekso 203 straipsnį renkant įrodymus turi būti laikomasi pareigos užtikrinti įslaptintos informacijos konfidencialumą.

Pagal Civilinio proceso kodekso 38 straipsnį, jeigu bylos šalis yra nepilnametis, teismas atsižvelgia į jo nuomonę. Teismas nepilnamečio nuomonę išsiaiškina per jo teisinį atstovą arba kompetentingą vaikų socialinės apsaugos ir

socialinės globos instituciją, arba apklausdamas nepilnametį, taip pat ir nedalyvaujant jo tėvams. Aišku, konkretūs apribojimai priklausytų nuo vaiko amžiaus ir teismo pasirinkto apklausos būdo.

3 Kokie apribojimai, jei tokių yra, taikomi dėl įrodymų, kuriuos galima rinkti rengiant vaizdo konferenciją, pobūdžio?

Jokių, išskyrus apribojimus, susijusius su pačiu įrodymų pobūdžiu (tai, kad per vaizdo konferenciją neįmanoma apieškoti patalpų ir pan.).

4 Ar yra kokių nors apribojimų dėl to, kur asmuo turėtų būti apklausiamas vaizdo konferencijos būdu, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Paprastai įrodymai renkami teismo posėdyje (Civilinio proceso kodekso 188 straipsnis), o posėdžiai paprastai rengiami teismo rūmuose (Teismų administracinių ir kanceliarijos taisyklių 25 straipsnis, taikomas kartu su 35 straipsniu). Dėl techninių priežasčių būtų sunku apklausą surengti kur nors kitur.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Naudojant vaizdo konferencijų įrangą vaizdo konferenciją taip pat galima įrašyti. Vis dėlto pagal Civilinio proceso kodekso 175 straipsnį žodinis bylos nagrinėjimas per vaizdo konferenciją gali būti rengiamas tik gavus šalių sutikimą. Toks garso įrašas saugomas duomenų laikmenoje, kuri pridedama prie bylos medžiagos.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai teikiami pagal Reglamento dėl įrodymų rinkimo 12–14 straipsnius, ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal Reglamento dėl įrodymų rinkimo 19–21 straipsnius?

Šis klausimas nėra konkrečiai susijęs su įrodymų rinkimu užsienyje arba per vaizdo konferenciją. Pagal 12–14 straipsniuose nustatytas bendrąsias posėdžių rengimo taisykles Slovakijos teismų posėdžiai visada rengiami oficialiąja kalba, o prireikus parūpinami vertėjai žodžiu.

Jeigu teismas renka įrodymus tiesiogiai pagal 19 ir 20 straipsnius, jis tai daro savo kalba.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą ir kur jie turėtų būti: a) kai prašymai teikiami pagal Reglamento dėl įrodymų rinkimo 12–14 straipsnius, ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal Reglamento dėl įrodymų rinkimo 19–21 straipsnius?

Jeigu posėdis vykdomas vaizdo konferencijos būdu pagal 12–14 straipsnius ir yra reikalingas vertimas žodžiu (pvz., teismas apklausia Slovakijos Respublikoje gyvenantį prancūzą), Slovakijos teismas parūpina vertėją žodžiu, tačiau iš prašančiojo teismo pareikalauja išlaidų atlyginimo pagal Reglamento 22 straipsnio 2 dalį. Jeigu vaizdo konferencija vykdoma pagal 19 straipsnį, centrinė institucija su prašančiuoju teismu susitaria dėl sąlygų ir pasiūlo, kad vertėją žodžiu prireikus parūpintų prašantysis teismas. Slovakijoje veiklą vykdančius vertėjus žodžiu galima rasti [Slovakijos Respublikos teisingumo ministerijos interneto svetainėje](#).

8 Kokia procedūra taikoma apklausos tvarkai ir apklausiamo asmens informavimui apie laiką ir vietą a) kai prašymai pateikiami pagal Reglamento dėl įrodymų rinkimo 12–14 straipsnius, ir b) kai įrodymai

renkami tiesiogiai pagal Reglamento dėl įrodymų rinkimo 19–21 straipsnius? Kiek laiko abiem atvejais reikėtų skirti nustatant apklausos datą, kad asmeniui būtų pranešta prieš pakankamai laiko?

Slovakijos teisėje nėra specialių nuostatų, kuriomis būtų reglamentuojami šie klausimai. Taikomos bendros taisyklės dėl posėdžių rengimo ir liudytojų bei šalių šaukimo į teismą. Teismas įrodymus paprastai renka per posėdį (Civilinio proceso kodekso 188 straipsnis), o šaukimas į teismo posėdį turi būti įteiktas likus pakankamai laiko, kad būtų suteiktas įstatyme numatytas laikotarpis pasirengti teismo posėdžiui. Reikalavimai, kuriuos turi atitikti šaukimai, reglamentuojami Teismų administracinių ir kanceliarijos taisyklių 46 straipsnio 3 dalyje. Šaukimas į apklausą paprastai turi būti įteikiamas likus bent penkioms dienoms iki apklausos dienos (Civilinio proceso kodekso 178 straipsnio 2 dalis).

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Slovakijos teismai mokesčių už vaizdo konferencijas netaiko.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Slovakijos teisėje nėra specialių nuostatų, kuriomis būtų reglamentuojami šie klausimai. Paprastai posėdžio pradžioje teismas turi informuoti asmenį apie jo procesines teises ir pareigas, nebent asmeniui atstovauja advokatas arba bylos šalis yra valstybė, valstybės valdžios institucija arba teisinę kvalifikaciją turinčio asmens atstovaujamas juridinis asmuo (Civilinio proceso kodekso 160 straipsnis).

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Slovakijos teisėje nėra jokių konkrečių nuostatų, kuriomis būtų reglamentuojami su vaizdo konferencijomis susiję klausimai. Dėl konkrečios procedūros sprendžiama atitinkamų teismų *ad hoc* sudaromu tarpusavio susitarimu. Žinoma, taikomos bendrosios nuostatos dėl apklausiamo asmens tapatybės patikros (Civilinio proceso kodekso 200 straipsnis). [Teismas] patikrina tapatybės kortelės arba paso duomenis. Teismo posėdžio pradžioje turi būti nustatyta liudytojo tapatybė ir visos aplinkybės, kurios galėtų paveikti liudytojo patikimumą (šeimos ryšiai ir pan.).

12 Kokie reikalavimai taikomi priesaikoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal Reglamento dėl įrodymų rinkimo 19–21 straipsnius reikalinga priesaika?

Slovakijos teisėje šie klausimai specialiosiomis nuostatomis reglamentuojami tik baudžiamosiose, bet ne civilinėse bylose.

Tačiau pagal Civilinio proceso kodekso 196 straipsnio 2 dalį teismai kiekvieno teismo posėdžio pradžioje informuoja liudytojus apie jų parodymų svarbą, liudytojų teises ir pareigas (sakyti tiesą ir nieko nenutylėti) ir baudžiamąsias melagingų parodymų pasekmes.

Jeigu prašantysis teismas prašo, kad apklausiamas liudytojas, ekspertas ar bylos šalis prisiektų pagal jo teisę, toks prašymas nelaikomas prieštaraujančiu Slovakijos viešajai tvarkai (slovak. *ordre public*). Priesaikos tekstą galima rasti Tarptautinės privatinės teisės ir proceso įstatyme (Įstatymo Nr. 97/1963 58b straipsnis).

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje

būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Visi Slovakijos teismai turi administratorių, į kurį galima kreiptis siekiant suplanuoti vaizdo ryšio išbandymą, nustatyti posėdžio datą ir pan. Administratorius yra apmokytas dirbti su vaizdo konferencijos įranga. Kilus sunkumams administratorius gali susisiekti su teismo technikos specialistu ir pasirūpinti, kad šis specialistas atvyktų teismo posėdžio dieną.

14 Kokią papildomą informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tokia yra?

Būtina pateikti techninę informaciją, reikalingą, kad būtų nustatytas ryšys su prašančiojo teismo įranga, ir, prireikus, informaciją apie vertėją žodžiu.

■ Paskutinis naujinimas: 06/05/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingas valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.